

3. Osnove HTML-a – 2.dio

Upotreba obrazaca (formi) na web stranici, meta tagovi

M. Zekić-Sušac

Upotreba formi za unos podataka

- Obrasci ili forme predstavljaju načine interakcije s korisnikom (odnosno unos podataka od strane korisnika), a koriste se kod web aplikacija.
- HTML tagovi omogućuju prikaz obrazaca, ali da bi se podaci koje korisnik unese obradili (memorirali u datoteku ili bazu podataka ili poslali putem e-mail-a, ili obradili), potrebne su dodatne skripte u nekom od skriptnih jezika: CGI, JavaScript, VBScript, ASP, PHP ili programske jezike
- Korisnik može podatke unijeti na više načina: slobodnim upisom teksta, ili putem ponuđenih opcija
- Glavni tag za prikaz forme je <FORM>
- Unutar njega dolazi jedan ili više <INPUT> i/ili <SELECT> elemenata

M. Zekić-Sušac

Opći oblik forme

- <FORM> - početak forme
- <INPUT> - traži informaciju na različite načine
- <SELECT> - izabire informaciju na različite načine
- </FORM> - završetak forme
- Osim INPUT elementa postoji i <TEXTAREA> element koji omogućuje unos puno više informacije nego se to preko jednodređanog obrasca može unijeti.

M. Zekić-Sušac

Element INPUT

- Element <INPUT> kao osnovni atribut ima tip 'TYPE' koji može biti:
- TEXT - za upis informacije
 - PASSWORD - za upis lozinke (umjesto utipkih znakova pojavljuju se "*")
 - RADIO - okrugli gumb za izbor jednog od ponuđenih
 - CHECKBOX - kvadratni gumb za izbor više (ili nijednog) od ponuđenih
 - FILE - za slanje (engl. *upload*) datoteke preko WEB-a
 - SUBMIT - za tvorbu gumba na čiji pritisak (klik mišem) se podaci uneseni
 - preko forme daju skriptama na obradu
 - IMAGE - umjesto gumba za 'SUBMIT' koristi se izabrana slika
 - RESET - poništavanje informacije upisane u obrasce
 - HIDDEN - za prijenos nevidljive informacije u skipta za obradu

Najčešće ćemo koristiti tipove: TEXT, RADIO, CHECKBOX i SUBMIT

M. Zekić-Sušac

Unos teksta u polje za tekst

```
<INPUT TYPE=TEXT NAME="ADDRESS"
SIZE=30 MAXLENGTH=10>
```

prikazat će na stranici polje duljine 30 znakova, u koji možemo upisati maksimalno 10 znakova, koji se spremaju pod imenom 'ADRESA'.

M. Zekić-Sušac

Radio-button

- Omogućava izbor samo jedne od ponuđenih opcija:

```
Tko je tvoj najbolji prijatelj?<BR>
<INPUT TYPE=RADIO NAME="NP"
VALUE="Pajo" CHECKED> Pajo Patak<BR>
<INPUT TYPE=RADIO NAME="NP"
VALUE="Šiljo"> Šiljo <BR>
<INPUT TYPE=RADIO NAME="NP"
VALUE="Miki"> Miki Maus<P>
```

Izgledat će ovako:

```
Tko je tvoj najbolji prijatelj?
 Pajo Patak
 Šiljo
 Miki Maus
```

Checkbox

- Omogućava izbor više ponuđenih opcija

```
Tko su tvoji prijatelji?<BR>
<INPUT TYPE=CHECKBOX NAME="Pajo" VALUE="YES" CHECKED>
Pajo Patak<BR>
<INPUT TYPE=CHECKBOX NAME="Šiljo" VALUE="YES"> Šiljo <BR>
<INPUT TYPE=CHECKBOX NAME="Miki" VALUE="YES" CHECKED>
Miki Maus<BR>
<INPUT TYPE=CHECKBOX NAME="Daba" VALUE="YES"> Hromi
Daba<P>
```


Textarea – područje za upis teksta

- Omogućava unos teksta veće duljine (više redaka)

```
<TEXTAREA NAME="Komentar" ROWS=3
COLS=30 WRAP=PHYSICAL>
</TEXTAREA>
```


M. Zekić-Sušac

Gumbi na formi

- Gumbi na formi omogućuju korisniku pokretanje neke akcije (klikom na dugme nešto će se dogoditi) – za akciju je potreban neki skriptni jezik, tj. web aplikacija
- ```
<INPUT TYPE=SUBMIT VALUE="Šalji
obrazac!">

<INPUT TYPE=RESET VALUE="Briši"><P>
```
- Prikazat će se dva gumba: jedan na kojem piše "Šalji" i drugi na kojem piše "Briši"

M. Zekić-Sušac

## Element SELECT

- Element <SELECT> brine se za popis (preko podelementa <OPTION>) i izbor ponuđenih podataka u obliku padajuće izborne ponude (menu-a).
- <SELECT> ima argument 'NAME' gdje se upisuje ime menu-a (potrebno za obradu), a <OPTION> argument 'VALUE' kojoj se pridjeljuje vrijednost, obično povezana s onom koja se prijavljuje. Izborom jedne od ponuđenih vrijednosti, te klikom na 'SUBMIT' gumb, šalje se pripadna vrijednost spremjena pod 'VALUE'. Program za obradu će to adekvatno protumačiti i obraditi.

M. Zekić-Sušac

## Primjer SELECT

```
<SELECT NAME="Najbolji prijatelj?">
<OPTION VALUE="Pajo">Pajo Patak
<OPTION VALUE="Šiljo">Šiljo
<OPTION VALUE="Miki" SELECTED>Miki
<OPTION VALUE="Daba">Daba
</SELECT>
```

- Prikazat će listu opcija za izbor gdje će korisnik klikom na strelicu za izbor izabrati željenu opciju
- Izgledat će ovako:

M. Zekić-Sušac

Primjer forme

- Za primjer upotrebe svih ovih elemenata na formi pogledajte primjer1...primjer10 u vježbi1:

[P2_primjer_forme.html](#)

M. Zekić-Sušac

Meta tagovi u HTML-u

U zaglavlju HTML dokumenta (<head>...</head>) koriste se <meta> tagovi za definiranje ključnih riječi, opisa stranice, ime autora, programa koji je generirao stranicu, skupa znakova koji se koristi za posebne (hrv) znakove, i dr.

Primjer nekih meta tagova:

- naredba za skup znakova za hrvatske dijakritičke znakove:

```
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=windows-1250">
```

(Ukoliko se na Vašoj stranici ne prikazuju hrv. znakovi č,ž,š,đ na web poslužitelju, ovu gore naredbu treba kopirati u zaglavlje svake html stranice.)

- naredba za naziv programa koji je generirao stranicu:

```
<meta name="GENERATOR" content="Microsoft FrontPage Express 2.0">
```

M. Zekić-Sušac

Meta tagovi - nastavak

- naredba za opis stranice:

```
<meta name="description" content=" Pero Peric – home page">
```

- naredba za ključne riječi u stranici:

```
<meta name="keywords" content=" Pero, Perić, contact, address, interests, biography">
```

- naredba za ime autora:

```
<META NAME="author" content="Pero Peric">
```

M. Zekić-Sušac

Postupak publiciranja stranice

1. stranicu treba najprije pohraniti na lokalni disk u .html ili .htm formatu
2. početnu stranicu treba nazvati "index.html", radi lakšeg automatskog pozivanja s pomoću preglednika, a za ostale su nazivi proizvoljni
3. pregledati izgled stranice s pomoću preglednika (browser-a, npr. IE), te popraviti izgled ukoliko je potrebno

M. Zekić-Sušac

Postupak publiciranja stranice

4. s pomoću nekog od programa koji podržavaju FTP (File Transfer Protokol) za prijenos datoteka, npr. FTP Explorer, CuteFTP, WSFTP, FTP, ili s pomoću CARNet-ovog Self-care alata
5. osobna stranica se pohranjuje u direktorij: /public_html u osobnom direktoriju na serveru, nakon čega je javno dostupna svima

M. Zekić-Sušac

Literatura

- Essert, M., Web programiranje, materijali s predavanja, <http://www.mathos.hr/wp>, 20.02.2008.)
- Wikipedia, www.wikipedia.org, 28.02.08.
- W3C Consortium, www.w3c.org, 28.02.08.
- M. Zekić-Sušac, Računarski praktikum 3, materijali s predavanja, <http://www.mathos.hr/rp3>, 28.02.08.
- <http://archive.ncsa.uiuc.edu/General/Internet/WWW/HTMLPrimer.html> - NCSA html beginner's guide

M. Zekić-Sušac